

тягнення до адміністративної відповідальності за антисуспільні вчинки, – усе це робить неможливим прийом на військову службу до внутрішніх військ (Національної гвардії). Можливо, для інших видів військових формувань такий суворий підхід і не потрібен. Але військовослужбовці внутрішніх військ несуть військову службу у специфічних умовах, отримують для цього спеціальні засоби та вогнепальну зброю, і тому кожен військовий командир та начальник повинен бути глибоко переконаним у тому, що підпорядкований йому військовослужбовець не буде застосовувати спецзасоби та зброю проти мирних громадян, навіть і при порушенні з їх боку громадського порядку, коли це не дозволяється чинним законодавством, зокрема, військовими статутами та Законом України «Про Національну поліцію» (до листопада 2015 року – «Про міліцію») [3]. Таким чином, рівень злочинності, пов'язаної з безпосереднім несенням військової служби, перебуває у взаємозв'язку з попереднім способом життя кандидата на службу чи навчання, з його потребнісно-мотиваційною сферою, світоглядом та переконаннями.

1. Про Національну гвардію України : Закон України від 13.03.2014 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : rada.gov.ua

2. Кримінальний кодекс України (зі змінами та доповненнями станом на 1 вересня 2014 року). – Х., 2014.

3. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : rada.gov.ua; Про міліцію : Закон України від 20.12.1990 р. (зі змінами та доп. станом на 01.09.2014 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : rada.gov.ua.

Рашевський Сергій Павлович,
майор поліції, ад'юнкт кафедри
кримінального права та кримінології
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ УКРАЇНИ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ

У межах міжнародної співпраці України здійснюється діяльність державних органів за різними напрямками. Найбільш актуальним та важливим для сучасного світу залишається забезпечення безпеки держави та протидія організованій злочинності в різних її формах та проявах. Зазначеному напрямку діяльності правоохоронних структур України приділяється багато уваги останнім часом. У межах Співдружності Незалежних Держав, до складу якої наша країна входить з 1991 року, так само здійснюється співпраця. На цей час міждержавна співпраця та взаємодія у цій сфері є найбільш запитуваною.

З метою ефективною та узгодженою протидії новим викликам та загрозам СНД було прийнято нові цільові концепції та міждержавні програми спіль-

них дій боротьби зі злочинністю в цілому та з окремими її проявами: міжнародним тероризмом, незаконним обігом наркотиків, незаконною міграцією та торгівлею людьми. Умови життя у світі і, зокрема, в Європі, останніх трьох років свідчать про актуальність саме цих напрямів діяльності як держав, так і їх правоохоронних органів. Хвиля біженців із країн Азії та Африки, які стали жертвами терористичних злочинів та торгівлі людьми, що заповнила більшість європейських країн, може торкнутися і України. І в таких умовах проблеми протидії міжнародному тероризму та торгівлі людьми і людськими органами для трансплантації, тісно з ними пов'язані, потребують дії на упередження, на недопущення проникнення у країну міжнародного тероризму, налагодження каналів поставок зброї, наркотиків та ін. Багатостороння співпраця держав – учасниць СНД у даному напрямку набуло різнопланового комплексного динамічного характеру. Істотний внесок у таку взаємодію вносять профільні органи співпраці Співдружності, а також Бюро по координації боротьби з організованою злочинністю та корупцією та іншими небезпечними видами злочинів на території держав – учасниць СНД та Антитерористичний центр СНД [1, с. 1–3].

Антитерористичний центр держав – учасниць СНД був створений у 2000 році, а у 2002 році – його відділення по Центрально-Азійському регіону. Напрямами діяльності зазначеного центру є такі: 1) вироблення пропозицій по напрямках реалізації співпраці центру у боротьбі з міжнародним тероризмом з іншими міждержавними структурами СНД (Радою глав держав учасниць СНД, Рада керівників органів безпеки та спеціальних служб); 2) удосконалення нормативно-правової бази діяльності центру та взаємодії компетентних органів держав – учасниць СНД у сфері боротьби з тероризмом; 3) удосконалення системи координації взаємодії компетентних органів держав – учасниць СНД в боротьбі з міжнародним тероризмом та іншими проявами екстремізму; 4) організація взаємодії з компетентними органами держав – учасниць СНД, підвищення ефективності спільних та скоординованих антитерористичних заходів; 5) збір та аналіз інформації, що поступає до центру про стан та тенденції розвитку обстановки, що складається під впливом діяльності міжнародних терористичних організацій; 6) підготовка аналітичних документів про тенденції розвитку оперативної обстановки по лінії боротьби з міжнародним тероризмом, необхідних для вироблення та прийняття відповідних рішень вищими органами СНД; 7) створення, експлуатація та розвиток локальної обчислювальної мережі та Спеціалізованого банку даних центру; 8) інформаційно-пропагандистське забезпечення діяльності центру; 9) рішення кадрових та адміністративно-господарських питань [2, с. 1].

Безпосередня участь вказаних міждержавних структур (вищевказаних бюро та центру) дозволила створити та постійно удосконалювати міжнародно-правову базу співпраці у сфері забезпечення безпеки та боротьби зі злочинністю, проводити узгоджувані профілактичні, оперативно-розшукові заходи, спеціальні операції, навчання, здійснювати підготовку кадрів, матеріа-

льно-технічне, інформаційне та наукове забезпечення взаємодії.

Результатом роботи за даним напрямом стали стійка тенденція до скорочення показників злочинності. Крім того, розширюється взаємодія та об'єднання зусиль різних країн у протидії міжнародному тероризму. До даного напрямку діяльності приєднуються і країни Європи (Франція, Німеччина, Великобританія та ін.). Консолідуються зусилля партнерів країн – учасниць СНД, що мають спільні кордони та об'єднані єдиними історичним минулим та історичною пам'яттю, у боротьбі з терористичними загрозами, активізується міжнародна співпраця у цій сфері.

Важливим фактором забезпечення безпеки країн – учасниць СНД є питання співпраці у протидії незаконному обігу наркотиків на території країн – учасниць СНД. Як зазначено у звітних документах країн – учасниць СНД, найбільш ефективним засобом боротьби з будь-якими видами злочинів є використання міжнародного та державного правового інструментарію, і з цим необхідно погодитися. В умовах сучасного загострення політичної та економічної кризи як в Україні, так і в усьому світі, ця теза набуває особливої актуальності. Лише спільність різних країн дозволить вирішити вказані проблеми, пом'якшити їх наслідки для кожної країни, що опинилася у скрутному становищі.

Так, міжнародна спільнота країн – учасниць СНД прийняла угоду про створення єдиної інформаційної бази нормативно-правових актів держав, що входять до складу СНД, у сфері протидії тероризму, незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та їх прекурсорів й інших видів злочинів [3]. Зокрема, в цій угоді зазначено, що країни – учасниці домовилися про формування такої єдиної інтегрованої інформаційної бази (ст. 1), що буде міститися на електронних носіях на робочій мові – російській (ст. 2) [3, с. 18–19].

Необхідно зазначити ще й те, що країни – учасниці СНД прийняли ще один дуже важливий правовий акт – модельний закон «О противодействии наемничеству», яким визначено правові та організаційні основи протидії найманству, і встановлено відповідальність за його здійснення. Однак в Україні національним законодавством такий закон до цього часу не прийнятий.

1. Итоги деятельности СНГ за 20 лет и задачи на перспективу : аналитический доклад. Протокольное решение Совета Глав государств от 03.09.2011 г. стран участниц СНГ. – Душанбе, 2011. – 22 с.

2. Отчет Руководителя Антитеррористического центра государств – участников Содружества Независимых Государств о деятельности Центра. – Минск, 2006. – 27 с.

3. О ходе реализации межгосударственных программ СНГ по борьбе с терроризмом и иными проявлениями экстремизма, преступностью, незаконным оборотом наркотиков, психотропных веществ и их прекурсоров : постановление Межпарламентской ассамблеи государств-участников Содружества Независимых Государств № 26-6 от 18.11.2005 г. – СПб., 2005. – 21 с.